

Մ Է Ճ Մ Ո Ւ Ա Յ Ը Հ Ա Վ Ա Տ Ի Ս

ՅԷՕՐՅԻՆՃԻԻ — ՍԷՆԷ

X 1871 X

ՆՈՒՄԵՐՈ 631

1787 ՁՈՒՀԻՃՃԻ ԿԿ

Մէջնաւ իւր Բազմաւ
Սէնէլի 150 772
Աւթը պլէլէ 80

ՍԱԼԸ
ՄԱՐՏ 2

Իւշ պլէլէ 45
Տանէսի 20 պլէլէ 40 Գաղաթ

ԱՆՍՏՐԱԿԱՆ
ՄԱՐՏ 14

ԱՄԻՔԱՆԷ ՄԱՐՏ 2

Իրմէնի Գաթօրիք միլլէթի թէվզի գօմիսիօնու թարափընտան վարիտ օլան իլանը րէսմի տիր :

Պունտան ագտէմ Իրմէնի Գաթօլիքի միլլէթի իտարէ մէնիսի թարափընտան իլան օլունտուղու վէճէ իւզրէ, թէշքի օլունտան թէվզի վէ իանէ գօմիսիօնու վէ միլլէթ իտարէսի սանտրղը, Ղալաթատա Ձիննիլլի խանընտա Նօ. 9 օտատա պոլունտուղու ումում միլլէթիմիզ էհալիսինէ պէյան իլէ, մէրղումլէրին պիր ան էվլէլ օտայը (1) մէրղուրէ թէշքիլէրի, վէ թէվզի սէնէտլէրինի ախղ վէ պէտէլլէրինի թէտիլէ իթմէք, հէմմիլլէթիմիզ զաթլէրինէ տէրքեար օլան համիլլէթ ու զայրէթի միլլէթլէրինտէն իլթիմաս օլունտուր :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԻԹԷՆԷՎԻԹԷ

Գօրէսրօնտանս տը Պէրին զազէթատը, Ժուրնալ տը Սէնա Բէթէրսպուրկ զազէթատընտան միւսթախէն օլարագ աթի իւլ պէյան թահրիթաթը տէրն վէ պէյան իլէմիշ տիր :

Աւանտ Էմբերաթօրնտան Բազա Էմբերաթօրնտան

Վէրսայլ 27 փետրուար :

Թարիֆի միւսթինսիզ պիր մէմնու Նիլէթլէ, վէ Ալլահըն ինայէթինէ միւս

(1) Մէրղուր օտա բազար վէ եօրթուտան մատա հէր կիւն ալըգ տըր :

Բազար վէ եօրթու կիւնլէրի հէր քէսէ սուհուլէթ օլմադ իլին Ոսկէրեքան քիլիսէսի մէնիս օտապընտա գօմիսիօնու մէրղուրտէն պիրէր ազա պոլունտադ տըր :

Թէշէքքիւր օլարագ, մուգատտէմաթը սուհուր Պիզմարգ իլէ թիէր մէյանընտա իմզալանմըշ օլունտուղու սիզէ խապէր վէրիթիմ : Պէլթօր իլինտէ օլմայարագ Ալլաս էյալէթի իլէ, Մէյտէ պէրապէր օլարագ Լօրէն էյալէթի Ալէմանեայա թէրք օլունտուր : Պունտան պաշգա Ֆրանսա Յ միլլէթ ֆրանգ թէշտիլլէ իտէճէք տիր : Մէպլաղը մէզպուրուն վազթը թէշտիլլէսի հիւք միւննէ, ասաքիրիմիզ Ֆրանսա մէմալիքինտէն իւշ աէնէ զարֆընտա խուրուհ իտէճէք տիր : մուգատտէմաթը սուհուր Պօրտո միլլէթ մէնիսինտէն թաստիգ օլունտալ տէկին ասաքիրիմիզին պիր գըմըլ ֆարիստէ իգամէթ իտէճէք տիր : Միւսալէհանամէնին միւֆրէտաթը, պատէթ թաստիգ Պրիւս սէլտէ ագա վէ թէսպիլլէ օլունտադ տըր :

Էմալը կէրիւլմէմիշ պօշ պիր սէպէպլէ զուհուրա կէլէն պէյլէ պիր մուֆալիսար վէ գանըլ պիր մուհարէպէյէ պէյլէ պէյլէնէ պիր նէթիճէ վէրտիք :

« Մուհարէպէի մէրթուրէ քէսպի ազամէթ իթմէտիլլի իլին սիզէ մէտուլնու թէշէքքիւր պոլունտուղունու Բրուսիա հիշ պիր վազթը խաթըրնտան չըգարմայտադ աըր : Ալլահտան միւսպարէք օլասըն » : Տայիմա սիզին մէտուլնու թէշէքքիւր օլան տօս թունուլ :

Կիյեօմ :

Բուսիա իմբերաթօրնտան

Ալէմանեա իմբերաթօրնտա ճէվապ

Սէն—Բէթէրսպուրկ 27 փետր :

Միւսալէհա մուգատտէմաթընը պանա թաֆիլ իլլէտիլլիլ իլին սիզէ թէշէքքիւր իտէրիմ : Պէն տախի միւսթաղրագ օլունտուղու մէսրուրիլլէթէ հիսսէմէնտ օլունտուր : Ալլահ վէրէ տէ իշ պոլունտադատտէմաթը սուհուր :

տան սօղրա տէվամի պիր սուհ պազը օլունտ : Պէնիմ հիւսնի թէվէճէհիւհլէրիմի պիր տօսթու վէֆաքեար մադամընտա սիզէ պէյանը հալիտէ պոլունտուղունու մէմնուում : Ալլահ վէրէ տէ իքի մէմլէքէթին սաատէթ վէ շէրէֆինի թէէմին իլին օլան տօսթլունտուղու պազը գալսա :

Ալէքսանտր :

— Բրուսիա հիւքիւմէթի էսնալի միւսթարէքէտէ, պի գայտ տուրմայլ, միւսալէհանըն ագտը միւսթին օլմատըղը հալտէ, երինէ Ֆրանսանըն գուվլէի մէվնուտէսինէ աղ պիր միւստտէթ զարֆընտա զալիպ կէլմէք իլին թէտարիքեաթը հարպիլլէտէ պուլունուպ, իպթիտայի մուհարէպէտէ մէվնուտ օլան գուվլէթինէ միւսալի պիր գուվլէթէ մալիք պոլունտուղու Ժուրնալ տը Ֆրանգ-թօրթտա շու վէճէ իլէ նազլ ու պէյան օլունտուղ տուր : Շէօլլէ քի. 1847 : 1848, 1849 վէ 1850 սէնէլէրի սընըֆլարը իլէ նայեմբերտէ իճրա օլունտան 1870 իլէ 1871 Նիզամիյէ ասաքիրինին մըգտարը 600.000 է պալիզ օլունտու հալտէ, էսնայի միւսթարէքէտէ Ֆրանսա թօրաղընտա մէվնուտ օլան 800.000 ասքէրէ պիրայ զարֆընտա իլհագ վէ իլալէ օլունտու հալտէ, 1.400.000 նէֆէր ասաքիր սիլահանտըրաճաղը հասէպի իլէ, Ֆրանսա հէր վէճէ իլէ պէյլէ միսլի նամէշհուտ սուրէթտէ օլան պիր ճէսիմ օրտույա մուգալմէթ իթմէնին միւսթինաթտան օլմատըղընը ֆէհմ իլէ, միւսալէհայա արզու պէյան վէ ագտ իլլէմիշ տիր :

— Ամբրիգա րէյիսի մէպուսանը միլլէթ մէնիսինտէ իրատ իթտիլլէ պիր նութգունտա, Ալէմանիա իմբերաթօրլունտ իլէ միւնասէպաթը տօսթանտէ պոլունտուղունու, վէ միւնասէ :

պաթը թիւննարիւնին թէքէսսիւրի ճիհէթի իլէ, Պէրլինտէ մուգիմ Ամէրի-
գա սէֆիրինին Լօնտրա իլէ փարիս սէ-
ֆիրլէրի բայէսինէ թէրֆի գըլընտը-
ղընը պէյան իլէմիշ տիր :

— Վիէննայտա մուգիմ Տէվլէթի ալիյէ սէֆիրի ութուֆէթլու խալիլ պէյ հազրէթլէրի, պու տէֆա Վիէն-
նատա միսլի նամէշհուտ սուրէթտէ պիր պալօ վրիպ, օրատա Աւթըրիա-
նըն Ոսըլզատէկեան ֆամիլեալարըն-
տան հազրը օլտուղու հալտէ, եիւղ էլլի գատար մէտուվլին մէվնուտ պու-
լունտուղու վէ պու պալօնուէն Վիէն-
նատա թէէսիրի օլտուղու զազէթա-
լարտա մուհարէր տիր :

— Չապլիյէ նազարէթինին, էսկի թիւնարէթիսանէյէ նազլ օլունանաղը սէյլէնիյօր :

— Աճէմ կէօրֆէզինտէ վազը Պիւ-
շիր նամ մահէլտէ գօլէրա իլէթի պաշ կէօսթէրմէյէ պաշլալպ, խալիլ քիմէսնէլէրին իլէթի մէզքիւրէ իլէ մէֆաթ իթմէքտէ օլտուղու Սըհէյէ գօմիսիօնու թարաֆընտան խապէր ալընտըղը Լէվանթ Հէրալտտա մու-
հարէր տիր :

— Սըրպիսթան ջալիյէ միւտիրի-
յէթի մէմուրլարընտան պիրինին փե-
տըրուար 27 սինտէ Լօնտրատա ինկիլ-
թէրրա խարիճիյէ նազարէթինտէ լօրտ կրանվիլ իլէ միւլապաթ իթմիշ օլտու-
ղու եինէ զազէթայի մէզքիւրտէ կէօ-
րիւվիւշ տիր :

— Գուրպան պայրամը միւնասէ-
պէթի իլէ, տէվլէթլու իսմէթլու վա-
րիտէ սուլթան էֆէնտիմիլ հազրէթ-
լէրի, Հասէքի մահպէսինտէ պուլու-
նան մահպուսինէ թէվլի օլունմագ-
իւզրէ պէշ ըէս Գօյուն իհսան պու-
լուրմուշլար տիր :

— Կէշէն բազար իրթէսի կիւնիւ Պալաթտա Տիւպէք նամ սօգաղըն պիր տուվարը երգըլպ, իւշ էվ իլէ իւշ տէ մազաղայի տախի պէրապէր երգըպ, իլինտէ պաղը առամ պուլուն-
մագտա օլտուղու ճիհէթլէ, եազընտա պուլունան գարաղօլխանէնին զապլի-
յէլէրի տէր հալ գօշուպ, չօգ ճահտ վէ զայրէթ կէօսթէրէրէք, եէտի առամ վէ պէշ տէ գարըլը վէրանէլէրին ալ-
թընտան սաղ չըգարմըշլար իսէտէ, րաֆաէլ իսմինտէ Եէհուտինին անին-
տէ ճանընը թէսլիմ իթմիշ օլտուղու

մաէթթէսսիւֆ լաթիւրքիտէ եա-
զըլմըշ տիր :

— Չէքմէճէ ճիվար մահպընտա պիր կիւրուհ հայտուտ բէյտա օլտու-
ղու շախասը իւզէրինէ, զապլիյէ միւ-
շիրիյէթի ճէլիլէսի թարաֆընտան պա-
թէլէկրաֆ մահէլլի մէզքիւր միւթէ-
սարըրֆընտան իյզահաթ թալէպ ի-
տիլմիշ օլտուղունտան, միւթասարըր-
ֆը միւմայիլէյհ, օլ մատտէ հազգըն-
տա թահզըգաթը լաղըմէյի ինրա իթտիքտէն սօղրա հապատիսի մէզ-
քիւրուէն սըրֆ արաճիֆտէն իպարէթ իտուկինի պէյան իլէմիշ տիր :

— Ֆադիլէթլու Յակոբ Պետրոս, Թ. Կաթողիկոս հազրէթլէրինին, փե-
տըրվարըն 28 ինճի իշ պու բազար կիւնիւ, ֆէվգ էլատէ պիյէթ վէ խընճախընճ ճէմիյէթ հուղուրինտէ թագտիսի ինրա գըլընմըշ իսէտէ, թաֆսիլաթընը պիր պէօյիւք նիւսիսէ իլէ պիւտիթէճէյիլ տիր :

— Պիր ումուսի բուհանի մէհիսի թօրլամագ իչին բուժ թաթրիյի իւլթ-
պէթլու էֆէնտինին հիւքիւմէթի սէ-
նիյէտէն իսթիլզան իլէտիքտէ, տէվ-
լէթլու Ալի բաշա հազրէթլէրի նէզ-
տինտէ մէսու օլմամասը, վէ օլ հալտէ բաթրիյի միւշարիլէյհ, մէմուրիյէթին-
տէն իսթիֆա իտէճէյինի պէյան իյ-
լէմէսի իւզէրինէ, իսթիֆա մատտէսի-
նի մէհիսի խասը վիւքէլանըն միւ-
շաքէրէսինէ հապալէ իտէճէյի պուլ-
տան ագտէմ զազէթամըլտա եազըլ-
մըշ իտի : Պիր էյամտան սօղրա, բաթրիք էֆէնտի, զաթը Սատարէթ-
բէնահիտէն օլ պապտէ հիշ պիր գա-
րար ախը իթմէտիյինտէն, Սնտրիքօ էֆէնտի եէտի իլէ տէվլէթլու Ալի բաշա հազրէթլէրինէ պիր թագրիր արդ վէ թագտիմ իտէրէք, իսթիֆա-
սընըն գապուլինի վէ եախօտ մէհիսի ումուսինին թէճէմիւլինէ տայիր 13 կիւն զարֆընտա էմրիալի սուտուրինի իսթիրճա իլլէմիշ իսէտէ, թագրիրի մէզքիւրուէն գարինի գապուլ պուլ-
րուլմատըղը, վէ եինէ իսթիֆասընտա իսրար իլլէտիյի հալտէ, պէր վէճհի նիզամ իսթիֆայա մէզգուն պուլուն-
տուղու զաթը Սատարէթբէնահի ճա-
նիպինտէն ճէվապ պուլրուլմասը իւզէ-
րինէ, չըգան ճիւմա կիւնիւ, բաթրի-
քի միւշարիլէյհին ըիյասէթի թահ-

թընտա օլարագ, Սինոդ մէհիսի իլէ մէհիսի մուլսթէլիթ ֆէվգ էլատէ օ-
լարագ թէճէմիւլ իլէ, խուսուս մէզպուրու թահթը միւշաքէրէյէ ա-
լըպ, լաքին օլ պապտէ պիր գարարը գաթի վէրմէմիշ օլտուղու Պիզանթիս նամ բուժ զազէթասընըն մէալի միւն-
տէրիճաթընտան մալիմ օլմուշ տուր :

— Հինտիսթանըն Շարգ մէմալիք-
լէրինին պիւտճէի սէնէվիսի ինկիլ-
թէրրա մէպուսանը միլլէթ մէհիսի թարաֆընտան գապուլ օլունմուշ տուր : Պունտան էվլէլ թագտիմ օ-
լունան իքի պիւտճէտէ պիր միլիօն ինկիլիզ իրասը ալըգ պուլունմագտա իքէն, 1870 մարտ պիւտճէսինտէ մէզ-
քիւր պիր միլիօն ալըգ գաբանտըգ-
տան սօղրա, 120 պին ինկիլիզ իրասը տախի ֆաղա պուլունտուղու վէ 1871 մարտ պիւտճէսինտէ տախի պիր միլիօն ֆաղա կէօրիւլէճէյի թախմին օլտու-
ղու, վէ Հինտիսթանտա օլան ինկիլիզ օրտուսու բէք ճէսիմ օլմայըպ, պին քիշի էհալի պաշնա պիր ասքէր հի-
սապ օլունտուղու աղնալըմըշ տիր :

— Ինսայի մուհարէպէտէ ինկիլ-
թէրրանըն միւսալէհա վէ եախօտ միւ-
վաֆէգաթ իպրաղը իլէ, ֆրանսըղ ա-
սաքիրի էլլէրինտէ ինկիլթէրրանըն ֆապրիգայի ամիրէլէրինին մանուա-
թընտան օլարագ իքի նէվ սիլահ կէօ-
րիւտիյիլ իչին պուլունտան ագտէմ Բրուսիա զազէթալարընտա օգունմուշ իսէտէ, Լօրտ կրանվիլին Մ. Օտօ Բըսըլա փետրուար 17 թարիսլէ կէօն-
տէրտիյի պիր թահրիրաթընտա ազ-
վիյաթը մէզքիւրէ ճէհհ վէ թէքըիպ օլունմուշ, վէ թահրիրաթը մէզքիւր տախի պու տէֆա Պէրլինտէ պասըլան զազէթալարտա միւնտէրիճ պուլուն-
մուշ տուր :

— Տիւգ տը Մօնրանսիէ, Սպան-
եա գրալը պիրինճի Ամէտէյէ սատա-
գաթ եէմինի վէրմէտիյի իչին մէմա-
լիքտէն թարտ վէ Սպանեա օրտու-
սունուն մարէշալըգ իւլթպէսինտէն մահրում օլտուղու հասէպի իլէ, տիւ-
գի միւմայիլէյհին ինկիլթէրրայա կիթ-
մէք նիյէթինտէ պուլունտուղու վէ էմ-
լաքը տախի Սպանեա հիւքիւմէթի ճա-
նիպինտէն միւսատէրէ գըլընմագը ըրվայէթ օլունույօր :

ՀԱՆԴԷՍ ՅՈՒՂԱՐԿԱՌՈՐՈՒԹԵԱՆ

Ոչնդու թ բայդը կարծես թէ մա-
հացան եւ սայրասուր գերանդին մեր-
կացած ինկերէ մարդկային կենաց
ոստոք եւ ուռնալի արտորէից մէջ եւ
ոչ յաջ եւ ոչ յահեակ նայելով՝ կը
կոտրէ կ'ընկենու անողորմաբար ինչ
որ կը հանդիպի իւր դառն եւ ժան-
տաժուտ սրտին առջին : Ս'հ. մա'հը,
քանի դժնդակ է մահը որ յանկարծ
խելով զհայրն ընդ որդւոյն անհուն
սիրով միացուցիչ քաղցր ու կեն-
սունակ շղթային օղը՝ յաւիտենա-
կան լուծեան մէջ կը թաղէ զմին՝
եւ զմիւսն նշաւակ կ'ընէ սոց ու
տրտմութեան լալեաց եւ աշխարհահեծ
ողբոց : Այդ յաւերժական լուծիւ-
նը, աւաղ, անշատեց ահա երկու
անձինք իրարմէ : եւ ո՞վ են արդեօք
այդ անձինք . ո՞հ, հարցմունքը դիւ-
րին է, բայց պատասխանը դժուարին
յոյժ . . . այդ անձանց մէկը՝ (ո՞հ հա-
զիւ հազ կը ներեն արտասուք, իւր
անունը տալ) : այդ վեհանձն ոգին,
որոյ նմանը շատ քիչ պարգեւեցին
մեզ երկինք՝ Տիւղեան բարեյիշատակ
տոհմին քաջանուն Պօղոս պէյ յոր-
ջորջեալն ինքն իսկ է . իսկ միւսն բո-
լոր ազգութիւն . բայց ինչ տխուր տե-
սարան, ինչ վաւեր եւ միանգամայն
անհաս խորհուրդ . նա՛ հուշակ ընդ
ամենայն տեղիս թիւր հրաշայի անու-
նը դեռ կը շրջընէ ամենուն շրթանց
վրայ, ու ինքը անդին մառախլապատ
ցուրտ ու տխրազգած շիրմին մէջ
ամփոփուած կը զետեղի թողով իւր
անձկայի գերդաստանը անմխիթար,
թողով ասդին իւր ազգը, իւր սիրե-
լի ազգը տրտում ու գլխակոր, նա-
մանաւանդ շատ մը ուրիշ անձինք ո-
րոց իբր ճշմարիտ հայր էր սիրով եւ
գորովով եւ եւս առաւել քան զհայր :
Նա ոչ եթէ իւր ազգին եւ եթէ հայր՝
հապա հասարակաց եւ այնպիսի հայր
մը՝ որու սրտին մէջ երբէք չօթեաւ
նեցին խտրութիւն ազգաց եւ խտրու-
թեան ապարդիւն հետեւանքները
եղող խեռ եւ նախանձ : Ուստի՝ եւ
դառնապէս սգացաւ իւր մահը ամէն
երախտագէտ սրտերէ : — Բայց ինչ
անողորմ է ժամանակը . եւ քանի՞
խաբուսիկ է մարդկային կեանքը . —

սակայն այս անձը որ մոռացութեան
մէջ անհետացաւ՝ նաեւ այնպէս իր
բաղմահուչակ անունը կը մնայ տիե-
զերաց մէջ անեղծանելի . եւ այս իւր
անուան թող վկայէ բարձր Օգոստա-
փառ Օսմանեան պետութեան պեր-
ճապայծառ Մայրաքաղաքն որ դեռ
կարծես թէ կը պարծի այն պայազատ
անուան խանձարուրդ ըլլալ . թող
վկայէ Գաղղիոյ մարդաշատ եւ աշխար-
հիս աննման Բարիդ քաղաքը, վկայէ
վերջապէս նախանձոտն Հելուեաէ .
եւ յետ այսր ամենայնի, եթէ մէկ
անգամ մը մտատես ակնարկութիւն մը
դարձնենք մեծապայծառ տէրու-
թեանս արքունեաց վրայ՝ կարծես
թէ խորին ձայներ կը բարձրանան .
ձայներ՝ որ հարկւրաւոր տարիներով
արտափայլեալ սքանչելի եւ աննիւղ
հաւատարմութեան առ այս տոհմն
չքեղ վկայութիւններ կը քարոզեն :
— Բայց բա՛րէ . հառաչանք առլըց-
եալ սիրտս թէպէտ դուն կը գործէ
երկայնօրէն գովասանաց բառեր հըն-
չեցնել, սակայն տխուր յիշատակներ
կը փակեն յակամայս ինձ կրիցս սրտա-
դուռն եւ այնպէս հարկը կը պահան-
ջէ որ լուծեան քօղը անցելոյն վրայ
համատարած պարզուի :

Այնքան մտերիմ եւ սերտ անձինք
(որ չունիմ տարակոյս թէ երկար ա-
տենէ ի վեր այն տեսոյն կը փափաքե-
ին), ո՞հ անակնկալ հանդիպումն,
չտապ տագնապաւ խոներ էին հան-
գուցելոյն բոլորտիքը . եւ որուն յոյս
ունէին երբեմն ի տեսութեան կեն-
սակիր՝ կը նշմարէին զնա անշնչացեալ
եւ կարծես թէ բնաւ անհոգ զանոնք
դիմաւորելու : Սրտաշարժ էր տեսա-
րանը, մերձաւորներ, ընտանիքներ
եւ իրեն իշխանակիցներ՝ իւր լռիկ ու
ղեւորութեան ճանապարհորդակից ե-
ղեր էին ի ցաւօք եւ դառնութեամբ
տրտմութիւնը իւր տխրատեսիլ եւ
արջնաթոյր ստուերը տաքածեր էր
ամէն ճակատներու վրայ, խորին եւ
եղերերգական ստեղծներ կը լեցնէին
մթնոլորտը . իսկ այն ողբերգակ պը-
ղինձները, որ բնաւ չեմ կրնար մո-
ռանալ՝ մերթ ընդ մերթ կոծկոծե-
լով յոգնատխուր ներդաշնակութիւն
մը ձեւացնէին այն երգոց . եւ եր-
բեմն, ինչպէս սովորական եւ իրենց

զօղանջմանց՝ բացագանջ հունգիւններ
կ'արձակէին մինչեւ երկնից խորանը .
եւ իրենց աղաղակներով կը թուէին
բողոք բառնալ վերնայնոց այնպիսի
հօր մը կենազրաւ ըլլալուն համար :
Վերջապէս այսպիսի համազգային
սգազգած հանդէսի մը մէջ ուր ներ-
կայ գտնուեցան բազմաթիւ անձինք,
իւրաքանչիւր իշխանական բարձրա-
նուն աստիճաններէ՝ ազգը իւր սիրե-
լի հօրը վերջին հրաժեշտը կը մատու-
ցանէ, եւ անկեղծ երախտագիտու-
թեան մը շարժեալ իւր պարտքը լիո-
վին կը կատարէ : Բայց ի՞նչ, յանկարծ
երեւակայութիւնս կը բորբոքի, եւ
ես փոխանակ ընդհանուր հայազգու-
թիւնը հոն դիտելու՝ կը նշմարեմ . եւ
Հայ բառը միայն զեղջելով՝ կը տես-
նամ հոն որ ազգային ուրիշ մաս մը
մոռացեր է ներկայ գտնուելու . եւ
այնպիսի մաս մը՝ որուն կարծեմ՝ թէ
հանգուցելոյն բարիքը հասեր է եր-
բեմն . եւ ո՞վ է այդ պակասաւոր մա-
սը . դժբա քանի մը ապերախաներ
են . եւ անկեղծօրէն խօսելով՝ քանի
մը յիմարներ որք երկպառակութիւն
սերմանելէն ի զատ ուրիշ բան չիյտեն,
որոնց կարծրակուռ վէճերը միայն
խտրութիւնը եղած է . խտրութիւն
ընդ ազգային եղբարս, եւ ընդ այլ
ազինս . բայց լաւ է հոս լուծեան
վարագոյր մը պարզել եւ այդպիսի
ապերախտ եւ ապիրատներ անյիշա-
տակութեան մէջ յաւիտեան մոռա-
նալ : Ուրիշ մասմն ալ ուսկից մինչեւ
ցարդ զատ կը կարծուէինք եւ ատե-
լի նախանձով մը չարակենալք ընդ իր-
եարս՝ այո՛, եղբայրական անյիշաչա-
րութեան սիրով մը առկայծեալ կը
դիմեն ի հանդէպ իշխանազուն դա-
գաղին եւ կ'ընդունին զնա աւետա-
րանական ընդունելութեամբ եւ օրհ-
նաբանական ձայներով կը պատուեն
իշխանին ներկայութիւնը, թէպէտ
այսպիսի վեհանձն երախտեաց նա իբ-
լուռ շնորհակալիքը սքանչելի կեր-
պով մը կ'ուզէր մատուցանել . նաեւ
ուրիշներն ալ մասնակից գտնուեցան
այս հանդիսին էր որ ի մօտաւորտ եւ-
էր որ ի հեռուստ, Յոյները ըսել կ'ու-
զեմ այո՛, որ ի պատիւ հանդիսիս
կամ ընդ օրինօք քրիստոնէութեան
բիւր զանգակային ձայներ հնչեցուցին :

Խորայնի քահանայապետն անդամ յիւրի սրտեռանդն փափաքովմը կը բազմար հանգիսակից ըլլալու եւ որպէս եւ իսկ անանատես գտնուեցաւ : Իսկ հուսկ ֆէզդէացեոց մեծարեալ Պատրիարքը իւր փառահեղ ներկայութեամբը եւ ջերմ եւ եռանդուն ազդեցիւք հանգստեան կ'ըսէ . իսկ մերս ցակոքոս Պետրոս Թ. կաթողիկոս Կիլիկիոյ եւ հանգերձ Յ. վարդապետովք փառաւոր պաշտօն կը կատարէ : Ազգիս հարազատներէն ալ իւր վսեմ զգացմանց եւ արդիւնաւոր մտաց պտուղն ըլլալով չքնաղ դաւաճանական մը կը ճարտասանէ Ս. Բովան Ոսկերեան եկեղեցին ուր խուռներամ բազմութիւն ժողոված էր . եւ Յ. Հ. Մաղաքիայ Օրմանեան ոչ նուազ գովասանաց արժանաւորութիւն կ'ստանայ : Իսկ յաւիտեան կանուծիւնն ալ պատրաստ իւր հաւանուն ասպարիզին գլուխը կը պսակէ փառօք Պօղոս պէյին քաջափայլ ճակատը . եւ ահա այսպէս կը վարձաօրին երկինք ամէն արդարասէր եւ անկեղծ սրտեր եւ ազգասէր եւ առատաձեռն ոգիք :

Յ. Ե. Պ.

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԵՐ

Լօնտրա 13 մարտ .

Գօնֆերանս պու կիւն ճէմ օլաճագ տըր . Զրանսա սէֆիրի տիւգ տըր Պրօլի , տիւնքի կիւնէ գատար մէճ լիսէ կիտիպ կիթմէմսի իշիւն հիւքիւ միթի թարաֆընտան հիշ պիր թալի մաթ ալմամչլար տըր :

Սապըգ Զրանսա իմքերաթօրու շիմաիլիք ինկիլթէրրատա պէքլէնմէյօր :

Փարիստէն վարիտ օլան խապէր լէրտէն աղնաշըլտըղնա կէօրէ , փարիս գօմանտանը ճէնէրալ վինօա , շէհրի մէղպուր հալը մուհասէրէ . տէն չըգընճայա տէկին , Բատիգալլաբա գարըն օլան քեաֆֆէի զաղէթալարը գաբաթմըշ տըր :

Վիէննա 12 մարտ .

Յիւրիս շէհրիտէ եէնիտէն գալընդըղլար զուհուրա կէլտիսի սէպէպէ , ասաքիր իլէ պիր տէ գօմի-

սէր կէօնտէրիլմիշ տիր : Գօնթ տըր Պիղմարդ իլէ Մ . տըր Պայսթ վէ բրէնս կօրչաքօֆ իւք պահարտա Գարընս պատտա միւլագաթ իտէճէքլէրի թէ վաթուրէն սէօյլէնիյօր :

Փարիս 11 մարտ .

Նէ՛ Մօնմարթըրտա վէ նէ տէ սալիր վարուշլարտա եէնիտէն հիշ պիր գարընդըղլար վուգու պուլմամըշ տըր , վէ փարիսին սայիր մահալլէրինտէ ա-սայիշի հալ պէր քէմալ տըր , զաղէթալար , Բօշֆօրուս վէֆաթը հալա-տիսինի թէքիպ իտէյօրլար :

Հոկտեմբեր 31 տէ վուգուա կէլէն հարէքթի իսթիլալիյէյի թահ-գըգ վէ թէֆթիլըմնէտա թէշէքիւլ իտէն աիվանը հարպ Պլանքի վէ ֆուրանս վէ Լըվրօ վէ Սիրիյէյի զըպպէն գաթլէ հիւքմ իլէտիյի կիպի , կուրէլի իքի սէնէ վէ վալլէսի տալի ալթըր ալմահապուսիյէթ ճէղասընա հիւքմ վէրմիշ , վէ տիկէրլէրին տալի սէպիլի թալիյէսինէ էմր իլէմիշ տիր :

Ճէնէրալ վինօա , փարիսին եէնի մուհաֆըղ ասքէրլէրինտէն միւրէթ թէպլլօլան վէ Լուար օրտուսու նա-մըլա պուլունան 40,000 նէֆէրէ պու կիւն րէսմի կէշիտ իճրա իթտիր միշ տիր :

Վիէննա 11 մարտ .

Լօնտրատան կէլէն խապէրլէրէ նաղարէն , սօն տէֆա ագտ օլունան Գօնֆերանստա , Տէմիր Գաբու թէս միյէ օլունան նամ մահէլլին քիւշատընա գարար վէրիլմիշ տիր :

(Իշ պու թէլէկրաֆնամէնին մէալինտէն շու աղնաշըլապիլիք քի , գօնֆերանստա Տէմիր Գաբու նամ մահէլլին քիւշատըլա , հիւքիւմաթը սէվա հիլիյէ գօմիսիօնուս հիւքմ վէ սէլա հիլիթի թահթընա վաղ օլունմասընա գաբար վէրիլմէսի իլէ , մէսէլէի մէղքիւրէ , փարիս ահանապէսի ահքեամընճա , վէ մահէլլի մէղպուրուս գօմիսիօնու մէղքիւրուս եէտի հիւքմիլնէ վաղ օլունմասը հագգընտա օլան Պապը Բիլին տիլաաը վէճէլէ հապ վէ թէսվիյէ օլմուշ տուր :

Մուղայիլի օլարագ Աւթըրիա տալի , 1856 ահանապէսին իմզալայան տէվէթլէրին մէսարիֆի իլէ տիւնքի մէղքիւրէնին վէքիլլէրինտէն միւրէքքէպ օլան գօմիսիօնուս եէտի իլէմա-

հէլլի մէղքիւրուս ինչասընա պէտ վէ միւպաշէրէթ օլունմասընարզու իլէ միշ օլտուղու գալիլէն սէօյլէնիյօր :

Լէվաթ շէրալտ .

Աւթըրիան տիլաահընա բաղմէն , մահէլլի մէղպուրուս կէշիտ վէրիլլէրի թահսիլի հօւգուգու գօմիսիօնու սահիլիյէյէ թէրք օլունմուշ տուր :

Գարատաղ պէյի , ճէնկավէր պիր նութգ իրատ իթմիշ տիր :

Զրանստա իիւթօ նամ մահէլլտէ , չըմէն տը ֆէր իւզէրինտէ արապալար պիրի պիրինէ չաթըլըպ , Շիլինտէ Ալման եարալըլար պուլունան տօգուղ առէտ արապալար գըրըլմըշ տըր :

Վիէննա 12 մարտ .

Պէրլինտէն կէլէն խապէրլէրէ նաղարէն , Ալմաննա իմքերաթօրու , Ալմաննայա ալտէթիտէ , 13 տէ նանսիտէն վէ 16 տա Զրանգֆօրթտան կէշէրէք 17 Պէրլինտէ տուլսուլ պուլուրաճագ տըր :

Յիւրիս 11 մարտ .

Պու կիւն պէօյիւք Շարընդըղլար զուհուր իտիպ , ասաքիր ասհապը իսթիլալ տաղըթմադ իշին սիլահա տալրանմայա մէճպուր օլմուշար տըր : Մէմալիքի ֆէսատա վէրէն էնթէրնա սիօնալ զաղէթալար օլտուղու գալիլէն սէօյլէնիյօր :

Փարիս 12 մարտ .

Փարիստէ ասայիշի հալ պէր տէվամ տըր : Տիվանը հարպ , փարիսին վարուշլարընսա սօն տէֆա իսթիլալ սէպէպ օլան էլխասը մուհաքէմէյէ տալլէթ իլէ , զըպպընտա օլարագ Պլանքի , վէ ֆուրանս վէ Լըվրօ վէ Սիրիյէի գաթլէ հիւքմ իլէմիշ տիր :

Պաղը զաղէթալար Բօշֆօրուս վէֆաթընը պիլտիրմիլլէր իտէտէ , խապէրի մէղքիւր եալան վէ արաճիֆ տիր :

ՍԱՀԻՊ ՄԵՍՈՒԼՈՒ ՀԱԶԷՐԱ
ՅՈՎԱԿԻՄ ԹԻԻԼ ՊԵՆՏՅԱՆ

ԹԵԱՆՊՈՒՑԱ ԶԻԶԷ ԲԱԶԱՐԸ ՆՈՒՄԵՐՈՒ 45
ՀԵՄԵՐԷՐ ԲԼԵՒԵԻ ԹԱՊԱՆԵԻՆՆԵՐ